

**Riksdagens svar på regeringens proposition till riksdagen
med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för
arbetslösa och lagen om arbetsmarknadsstöd**

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 88/1997 rd med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetsmarknadsstöd. Riksdagen har i ärendet mottagit social- och hälsovårdsutskottets betänkande nr 13/1997 rd.

Riksdagen förutsätter att social- och

hälsovårdsministeriet i samband med beredningen av budgeten för 1998 tillsammans med arbetsmarknadsorganisationerna utreder om självriskens kunde slopas för dem som överförs från arbetslöshetsdagpenning till arbetsmarknadsstöd.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) 5 § 1 mom. 10 punkten och 6 mom. och 7 a § 2 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 5 § 1 mom. 10 punkten i lag 620/1991 och 6 mom. i lag 665/1993 och 7 a § 2 mom. i lag 1367/1990,

ändras 3 § 3 mom., 5 § 2 mom., 7 a § 1 mom. och 9 § 1 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 3 § 3 mom. i lag 833/1996 och 5 § 2 mom., 7 a § 1 mom. och 9 § 1 mom. i nämnda lag 665/1993, samt

fogas till lagen nya 4 a och 5 b §, till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 98/1990 och 665/1993, ett nytt 7 mom. och till 8 §, sådan den lyder i nämnda lag 665/1993, ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Verkställande organ

Arbetskraftskommissionerna eller Arbetskraftsbyråerna skall om de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för utkomstskydd, om vilka stadgas i 4 och 4 a §, 5 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom. samt 5 a, 5 b, 7, 7a, 8, 9, 9a, 10 och 11 §, ge ett utlåtande som är bindande för folkpensionsanstalten och respektive arbetslöshetskassa så som närmare bestäms genom förordning. Arbetskraftskommissionen eller Arbetskraftsbyrån skall på begäran av arbetslöshetskassan eller folkpensionsanstalten utan dröjsmål komplettera sitt utlåtande.

4 a §

Rätt till arbetslöshetsdagpenning under tiden för frivilligt arbete och talkoarbete

En person har rätt till arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag också för den tid då han utan lön deltar i allmännyttigt frivilligt arbete eller sedvanligt talkoarbete.

En person som utan lön arbetar i ett företag eller i sådana uppgifter som allmänt utförs i ett i 1 § lagen om arbetsavtal avsett arbetsförhållande eller i företagsverksamhet, anses inte som en arbetslös enligt 4 § 1 mom.

5 §

*Begränsningar i rätten till
arbetslöshetsdagpenning*

En person står inte till arbetslöshetsmarknadens förfogande så som avses i 1 mom. 3 punkten, om han själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för mottagande av erbjudet arbete på villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden, eller för deltagande i erbjuden, för honom lämplig utbildning, eller på grundvalen av vilka han har lämnat arbetet eller utbildningen. Han skall ges skälig tid att undanröja hinder som beror på barnavård eller arbetsväg samt andra eventuella hinder av motsvarande slag. En person står inte till arbetsmarknadens förfogande under den tid som han på grund av utlandsresa, repetitionsövningar, värnplikt, frihetsstraff, sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller någon annan därmed jämförbar orsak är förhindrad att ta emot erbjudet arbete eller ta del i utbildning, även om han inte har fått en specificerad arbetsplatsanvisning eller anvisning till utbildning. En person skall anses stå till arbetsmarknadens förfogande under en sådan på förhand till arbetskraftsbyrån anmäld, tillfällig och kort utlandsresa under vilken han är anträffbar och inom en skälig och sedvanlig tid kan ta emot arbete eller utbildning.

5 b §

Studerande på heltid

En person som skall anses vara studerande på heltid har inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. En studerande på heltid har inte heller rätt till arbetslöshetsdagpenning under ferieperioder under studierna.

Såsom studier på heltid betraktas studier i form av dagundervisning som en arbetslös har inlett vid ett gymnasium, en yrkesläroanstalt eller en folkhögskola samt studier som går ut på avläggande av högskoleexamen. Studierna för en person, vilken såsom arbetslös inleder andra studier, betraktas som studier på heltid enligt 1 mom., om den arbetsmängd som studierna kräver med beaktande av utbildnings- eller studieplanens omfattning, studiernas bindande natur, den tid

personen tidigare har varit i arbete och den utbildning han tidigare förvärvat, är så stor att den utgör hinder för mottagande av heltidsarbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden. Utbildningen anses alltid ske på heltid, om den arbetsmängd som utbildnings- eller studieplanen förutsätter i genomsnitt utgör minst 25 undervisningstimmar i veckan eller i genomsnitt minst tre studieveckor i månaden. Begränsningen tillämpas inte på den vars studier har karaktären av hobby, inte heller på den som idkar kvällsstudier i gymnasium, om inte något annat följer av 3 mom.

Studierna för en person som tidigare studerat på heltid betraktas som studier på heltid, tills han bevisligen avslutat sina studier. Den som studerar i gymnasiet eller grundskolan anses alltid som studerande på heltid till utgången av läsåret. Begränsningen tillämpas inte på den i fråga om vilken det på basis av tidigare stadigvarande tid i arbete eller idkande av företagsverksamhet under studietiden är uppenbart att studierna inte utgör hinder för mottagande av heltidsarbete, inte heller på högskolestuderande som bevisligen har avbrutit sina studier för minst ett år.

7 §

Skyldighet att ta emot arbete

Det som bestäms i 6 mom. tillämpas inte på en person i en annan sådan stat där han söker arbete, om till honom under denna tid betalas arbetslöshetsdagpenning enligt ett för Finland bindande internationellt avtal.

7 a §

Giltigt skäl för vägran att ta emot arbete

En person har giltigt skäl att vägra ta emot erbjudet deltidarbete då lönen för arbetet och den arbetslöshetsdagpenning som eventuellt betalas till honom, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsdagpenning som betalas till honom. Med deltidarbete avses arbete där arbetstiden är högst 75 procent av den maximala arbetstiden för en heltidsanställd arbetstagare inom branschen.

8 §

Skyldighet att delta i utbildning

Det som i 7 § 6 och 7 mom. bestäms om skyldighet att ta emot arbete tillämpas på sådan i 1 mom. avsedd utbildning som ordnas utanför rikets gränser.

9 §

Rätt till arbetslöshetsdagpenning i vissa fall

En person som utan giltigt skäl har lämnat sitt arbete eller själv har varit orsak till att arbetsförhållandet upphört, har under åtta veckor inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, har han under tre veckor inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. Om en person genom sitt eget förfarande har varit orsak till att ett arbetsavtal inte har kommit till stånd, har han under sex veckor inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, har han under tre veckor

inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. Tiden räknas från den dag då han genom sitt eget förfarande har varit orsak till att arbetsavtal inte har kommit till stånd eller från den dag då arbetsförhållandet upphörde. En person som upprepade gånger vägrar delta i åtgärder som arbeidskraftsmyndigheten erbjuder i syfte att klarlägga arbetsförmågan eller arbetskonditionen eller andra åtgärder som måste anses vara skäligen och som främjar sysselsättningen, utan godtagbart skäl, har under sex veckor inte rätt till arbetslöshetsdagpenning. Tiden räknas från den dag då han vägrade.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997.

Stadgandena i 7 § 7 mom., 7 a § 1 mom. och 8 § 2 mom. tillämpas, om vägran att ta emot arbete eller delta i utbildning sker sedan lagen har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) 7 § 2 mom. 1 punkten, 15 § 4 mom., 18 § 2 mom., 22 a § 1 mom., 25 § 1 mom., 28 § 2 mom., 34 § 1 mom. och 39 §,
av dessa lagrum 15 § 4 mom. och 34 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1705/1995, 22 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 665/1996, 25 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1320/1994 och 39 § sådan den lyder i lag 331/1997, samt
fogas till lagen en ny 34 a §, som följer:

7 §

Ordnande av arbetspraktik

En mottagare av arbetsmarknadsstöd kan inte anvisas arbetspraktik

1) i uppgifter från vilka den som ordnar

arbetspraktiken under de senaste nio månaderna före arbetspraktikens början har sagt upp eller permitterat arbetstagare av produktionsmässiga eller ekonomiska orsaker eller i uppgifter som den som ordnar arbetspraktiken enligt 39 a § lagen om arbetsavtal har ombildat till arbetsförhållande på deltid,

15 §

Begränsningar av arbetsmarknadsstödet

Om förutsättningarna för erhållande av arbetsmarknadsstöd gäller i övrigt vad 4 a, 5, 5 a och 5 b § lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmer om arbetslöshetsdagpenning, om inte något annat följer av 2 kap.

18 §

Skyldighet att delta i utbildning

En person har alltid rätt att vägra delta i utbildning, som ordnas utanför rikets gränser, utan att förlora sin rätt till arbetsmarknadsstöd.

22 a §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Före denna självrisktid om fem dagar betalas inget arbetsmarknadsstöd. Som självriskdagar betraktas inte arbetslöshetsdagar som ingår i de väntetider och bestämda tider som avses i 16—20 §.

25 §

Betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Något behov av ekonomiskt stöd förutsätts inte under de 180 första arbetslöshetsdagarna då vederbörandes rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av begränsningen i 26 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa. För den som uppfyller arbetsvillkoret enligt 13, 16 eller 16 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden enligt 26 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa, börjar de nämnda 180 arbetslöshetsdagarna räknas från början när han på

nytt uppfyller villkoren för arbetsmarknadsstöd.

28 §

Ansökan om arbetsmarknadsstöd

Den som ansöker om arbetsmarknadsstöd skall för folkpensionsanstaltens lokalbyrå förete utredning om inkomster som inverkar på arbetsmarknadsstödet storlek samt lämna övriga uppgifter som behövs för beviljande och utbetalning. Arbetsmarknadsstöd betalas från det rätten till stöd uppkom, dock inte utan något särskilt vägande skäl för längre tid än tre månader före ansökan om stödet.

34 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbetskraftsbyrån eller Arbetskraftskommisionen skall ge folkpensionsanstaltens lokalbyrå utlåtande om de förutsättningar för arbetsmarknadsstöd som bestäms i 13 och 14 §, 15 § 2—4 mom., 16—22 §, 25 § 3 mom. och 26 § 2 mom. blivit uppfyllda eller inte. Utlåtande skall ges om de förutsättningar som bestäms i 15 § 4 mom. endast om på arbetsmarknadsstödet tillämpas vad i 4 a §, 5 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 5 a och 5 b § lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetslöshetsdagpenning.

34 a §

Rätt att få vissa uppgifter

I ärenden som gäller arbetsmarknadsstöd iakttas i tillämpliga delar vad 29 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmer om rätten att få uppgifter i ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetskraftsmyndigheten har rätt att för behandlingen av förutsättningarna för erhållande av arbetsmarknadsstöd och förutsättningarna enligt 5 b och 8 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa för erhållande av arbetslöshetsdagpenning såsom massöverlåtelse utan avgift av undervisningsstyrelsen, länsstyrelserna och högskolorna få namnen och personbeteckningarna på dem som blivit

valda vid urvalen av studerande samt uppgifter om läroanstalt och studielinje eller utbildningsprogram och uppgifter om studierna bedrivs på heltid. Arbetskraftsmyndigheten har rätt att i ett enskilt fall för att avgöra eller granska rätten till arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning av vederbörande läroanstalt utan avgift få i detta moment avsedda uppgifter.

39 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat följer av denna lag

skall på arbetsmarknadsstöd tillämpas vad 6 §, 28 § 4 och 6 mom., 32, 36, 36 a och 39 §, 42 § 2—4 mom., 43 c § och 44 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmer om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 16 juni 1997

